

ZÁPISNICA

3. zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny **21. januára 2026 (streda) o 11:00, Hotel Bôrik, Bratislava**

Návrh programu zasadnutia

1. Návrh programu
2. Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny
3. Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
(predkladá riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín)
4. Správa o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR
(predkladá riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR)
5. Informácia Ministerstva kultúry SR k národnostným múzeám SNM
(predkladá štátny tajomník MK SR na žiadosť komory národnostných menšín rady)
6. Informácia o spôsobe financovania národnostného školstva v roku 2026 a nasledujúcich rokoch s dôrazom na zákon č. 322/2025 Z. z. a pripravovaný návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia
(predkladá štátny tajomník MŠVVaM SR na žiadosť komory národnostných menšín rady)
7. Uznesenie Rady vlády SR pre národnostné menšiny k prijatiu novely Trestného zákona
(predkladá člen komory národnostných menšín rady)
8. Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2025
(predkladá podpredseda rady)
9. Plán činnosti Rady vlády SR pre národnostné menšiny na rok 2026
(predkladá tajomníčka rady)
10. Návrh úpravy Rokovacieho poriadku Rady vlády SR pre národnostné menšiny
(predkladá tajomníčka rady)
11. Informácia o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
12. Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
13. Rôzne

Záver

Otvorenie

Ákos Horony, podpredseda Rady vlády SR pre národnostné menšiny:

- privítal prítomných členov a hostí na 3. zasadnutí Rady vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „rada“) a vyzval tajomníčku rady, aby informovala o uznášaniaschopnosti rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- upresnila priebeh zasadnutia a oboznámila členov rady o spôsobe prihlasovania do rozpravy a hlasovaní o jednotlivých návrhoch; následne informovala, že rada je schopná uznávať sa ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov s hlasovacím právom a zároveň nadpolovičná väčšina zástupcov komory národnostných menšín rady; skonštatovala, že na 3. zasadnutí rady je prítomných 34 členov a zároveň 23 zástupcov komory národnostných menšín rady;

- potvrdila, že rada je uznášaniaschopná;

Bod č. 1 Návrh programu

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pristúpil k schvaľovaniu programu zasadnutia rady; skonštatoval, že všetci členovia dostali včas program zasadnutia rady a otvoril rozpravu k návrhu programu;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- predseda komory národnostných menšín rady informoval, že po termíne stanovenom na riadne zaradenie bodov predložil návrh uznesenia rady k pripravovanej novele Trestného zákona, na základe čoho navrhuje prerokovanie tohto uznesenia v rámci už zaradeného bodu programu č. 7;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že rada by mala o zaradení navrhovaného uznesenia do bodu č. 7 hlasovať;

Michal Sedliak, štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR:

- navrhol, aby bod č. 7 programu bol vypustený a aby sa o ňom nehlasovalo;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- dal hlasovať o návrhu pána Pilipa o doplnení bodu č. 7 programu;

Hlasovanie o pozmeňujúcom návrhu:

Prítomní:	34
Proti:	8
Za:	23
Zdržalo sa:	3

- konštatoval, že pozmeňujúci návrh pána Pilipa bol prijatý;

- dal hlasovať o pozmeňujúcom návrhu štátneho tajomníka Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“), pána Sedliaka o vypustení bodu č. 7;

Hlasovanie o pozmeňujúcom návrhu:

Prítomní:	34
Proti:	23
Za:	8

Zdržalo sa: 3

- konštatoval, že pozmeňujúci návrh štátneho tajomníka MS SR, pána Sedliaka nebol prijatý;

Michal Sedliak, štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR:

- požiadal o informáciu o počte hlasov pri hlasovaní o programe;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala, že pri hlasovaní o vypustení bodu č. 7 bolo 25 členov proti, 8 členov za a 3 členovia rady sa zdržali hlasovania;

- ďalej informovala, že pri hlasovaní o zaradení uznesenia k návrhu novely Trestného zákona do bodu č. 7 bolo 8 členov proti, 25 členov za a 3 sa zdržali hlasovania;

**po konzultácii s ďalšími sčítavajúcimi osobami z Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, tajomníčka rady korigovala čísla o hlasovaní na doplnenie a vypustenie bodu č. 7 programu o čom bol štátny tajomník MS SR počas prestávky bezodkladne informovaný; vo vyššie uvedenom hlasovaní sú uvedené korigované, správne výsledky hlasovania o programe;*

Ákos Horony, podpredseda rady:

- dal hlasovať o schválení programu ako celku;

Hlasovanie o programe:

Prítomní: 34

Proti: 0

Za: 27

Zdržalo sa: 7

Ákos Horony, podpredseda rady:

- konštatoval, že program bol schválený a pristúpil k rokovaniu o jednotlivých bodoch programu;

Bod č. 2 Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 1)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 2. zasadnutia: Kontrola plnenia uznesení rady a odovzdal slovo tajomníčke rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala členov rady o uzneseniach prijatých na 2. zasadnutí rady; skonštatovala, že rada na svojom prvom zasadnutí prijala celkovo 10 uznesení:

Uznesením č. 7 komora národnostných menšín rady prerokovala a schválila výsledky tajnej voľby na predsedu komory národnostných menšín rady. Predsedom komory národnostných menšín rady sa stal pán Milan Ján Pilip; z uznesenia nevyplývali žiadne úlohy;

Uznesením č. 8 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín; z uznesenia nevyplývali žiadne úlohy;

Uznesením č. 9 komora národnostných menšín rady požiadala generálnu riaditeľku Slovenského národného múzea (ďalej len „SNM“) o zvolanie Rady národnostných múzeí Slovenského národného múzea do 30. septembra 2025;

Plnenie uznesenia č. 9: Podpredseda rady sa dňa 3. júla 2025 listom obrátil na riaditeľku SNM, v ktorom ju oboznámil s predmetným uznesením prijatým komorou národnostných menšín rady a požiadal o správu o jeho plnení zo strany SNM; 17. júla 2025 podpredseda rady prijal odpoveď s potvrdením o zvolaní Rady národnostných múzeí SNM do 30. septembra 2025; prvé zasadnutie predmetného orgánu sa uskutočnilo dňa 30. septembra 2025;

Uznesením č. 10 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2024; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 11 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktuálnom stave národnostného školstva za roky 2024 – 2025; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 12 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 13 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 14 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 15 Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín; z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy;

Uznesením č. 16 Komora národnostných menšín rady prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „fond“), a uložila podpredsedovi rady predložiť Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) aktualizáciu nominovaných členov národnostných menšín do 31. júla 2025;

Plnenie uznesenia č. 16: Podpredseda rady dňa 24. júla 2025 listom postúpil štátnemu tajomníkovi MK SR, pánovi Máriovi Maruškoví, aktualizovaný zoznam členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona o fonde;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril rozpravu k predmetnému bodu zasadnutia; skonštatoval, že nie sú žiadne pripomienky a ukončil rozpravu;

(poznámka: Kontrola plnenia uznesení rady je informatívny materiál a neprijíma sa k nemu uznesenie)

Bod č. 3 Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 2)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril ďalší bod programu: Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a požiadal riaditeľa fondu, pána Štovku, aby informoval členov rady o tomto bode programu;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- informoval, že v rámci piatich výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia fond spracoval 2205 doručených žiadostí, z ktorých bolo hodnotených 2097 projektov a podporených 1601 projektov s celkovou sumou poskytnutých finančných prostriedkov na úrovni 8 525 160 eur, pričom k 31. decembru 2025 bolo fondom vyplatených 1493 žiadostí v celkovej výške 8 142 004 eur; doplnil, že nepodporených bolo 496 projektov v sume 5 948 504 eur;
- konštatoval, že 31. júla 2025 zanikol mandát riaditeľky fondu, pani Aleny Kotvanovej a 1. augusta 2005 do funkcie riaditeľa fondu ministerkou kultúry SR menovaný pán Ján Štovka;
- riaditeľ fondu následne podrobne odprezentoval materiál fondu, ktorý tvorí súčasť prílohy zápisnice (Príloha č. 2);
- doplnil, že v rámci zefektívňovania procesov fondu sa 29. októbra 2025 uskutočnilo pracovné stretnutie so zástupcami rusínskej národnostnej menšiny v Stakčíne, na ktorom boli odprezentované najčastejšie nedostatky pri predkladaní žiadostí aj opakujúcich sa chybách zistených pri finančných vyúčtovaniach; avizoval zámer fondu pravidelne sa zúčastňovať stretnutí s národnostnými menšinami s cieľom minimalizovať chyby pri podávaní žiadostí a štipendií a doplnil, že deň po konaní zasadnutia rady fond cestuje na obdobné stretnutie so zástupcami rómskej národnostnej menšiny v Rimavskej Sobotě;
- vyjadril sa k otázkam komory národnostných menšín rady adresovaných fondu pred zasadnutím rady; k otázke zavedenia rotačného systému prideľovania agendy jednotlivým referentom fondu uviedol, že rotačný systém bol zavedený od januára 2026 a vzťahuje sa len na maďarskú národnostnú menšinu vzhľadom na skutočnosť, že túto agendu riešia tri referentky, nový systém má zabezpečiť vzájomnú zastupiteľnosť týchto referentiek;
- k otázke zverejňovania vzorových dokumentov pre účely zefektívnenia administratívnych procesov uviedol, že fond už takéto vzory zverejňuje a zároveň prebieha proces edukácie v priamom kontakte s národnostnými menšinami s cieľom osvety o častých chybách z praxe, ktoré sa opakujú pri podávaní žiadostí a následných finančných kontrolách;
- k otázke priorít odborných rád potvrdil, že iba česká, rómska, vietnamská a židovská odborná rada fondu určila svoje priority, zvyšných 11 rád svoje prioritné oblasti neurčilo;
- k otázke týkajúcej sa prípravy novely zákona o fonde informoval, že fond samotný nedisponuje žiadnymi informáciami týkajúcimi sa prípravy novely, ani pracovnej skupiny, ktorá by sa touto novelou zaoberala;
- k otázke zvrátenia rozhodnutia presúvať nevyčerpané dotácie jednotlivých menšín na prevádzku fondu sa vyjadril, že neprerozdelené finančné prostriedky sa presúvajú do spoločného balíka finančných prostriedkov všetkých národnostných menšín a následne sa prerozdeľujú v ďalšom kalendárnom roku na základe percentuálneho prerozdelenia stanoveného zákonom; prízvukoval, že neprerozdelené finančné prostriedky sú určené výhradne na podporu menšín a teda v žiadnom prípade neslúžia na financovanie prevádzky fondu;
- k prvej otázke českej národnostnej menšiny, týkajúcej sa potreby úpravy predpisu pre voľbu členov odbornej rady malých národnostných menšín tak, aby národnostné organizácie mohli byť registrované aj pod písmenom b/ a c/ a mohli tak navrhovať aj kandidátov do Odbornej rady svojej menšiny súčasne aj za písmeno b/ a c/, aby takí kandidáti mohli byť potom riadne volení a nemuseli byť navrhovaní na nomináciu riaditeľovi fondu, sa vyjadril, že otázka môže byť prerokovaná v rámci pracovnej skupiny pre novelu zákona o fonde;

- k druhej otázke českej národnostnej menšiny k termínu doplnenia odborných rád riaditeľ fondu reagoval, že 30. januára 2026 uplynie mandát súčasných členov a k 31. januáru 2026 budú menované už zvolené nové odborné rady;
- k tretej otázke českej národnostnej menšiny, týkajúcej sa oneskorených koncových kontrol vyúčtovania, informoval, že v rokoch 2019 – 2021 nebola kontrola vyúčtovaní systematicky vykonávaná, čo spôsobilo veľký časový sklz; uviedol, že systém kontroly je v súčasnosti už riadne nastavený a prebieha „dobíhanie“ zameškaných kontrol; prízvukoval, že fond disponuje len 5 referentami na 2600 nových projektov a kontroly starých projektov;
- k otázke goralskej národnostnej menšiny k príprave novely zákona o fonde a o súčasnej absencii možnosti čerpať prostriedky z fondu sa vyjadril, že predmetná otázka nespadá do kompetencie fondu, ale je v pôsobnosti MK SR;
- k otázke rómskej národnostnej menšiny k postupu koordinačnej rady rómskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa presunu neprerozdelených finančných prostriedkov z prioritnej oblasti B do prioritnej oblasti C a následného zrušenia výzvy, sa odkázal na materiál, ktorý bol členom zaslaný a situáciu objasnil;
- k prvej otázke rusínskej národnostnej menšiny k zastaveniu dotácie na vydanie biblického Nového zákona v rusínskom jazyku informoval, že k chybe došlo v máji 2025, kedy sa celý proces zastavil a nový riaditeľ len prebral existujúci stav, pričom sa započali snahy nájsť riešenie tejto situácie; projekt nebol podporený, lebo fond nemôže podporiť vydávanie religióznej tlače, čo vyplynulo aj z právnej analýzy; ďalej informoval, že fond napriek tomu hľadá spôsoby, ako v roku 2026 zahrnúť do podpory aj podporu špecifických foriem tlače zameranej na zachovanie a rozvoj kultúry jazyka príslušníkov národnostných menšín, na základe čoho bola na rok 2026 do štruktúry podpornej činnosti doplnená výnimka z nepodporovaných aktivít, ktorá umožňuje podporu religióznej tlače, konkrétne dosiaľ nevydaného pre národnostnú menšinu významovo, kultúrne alebo historicky kľúčového textu napísaného v kodifikovanom jazyku príslušnej národnostnej menšiny; zhrnul, že fond urobil všetko, čo mu zákon umožňoval;
- k druhej otázke rusínskej národnostnej menšiny k skráteniu termínu na podávanie projektov na dva týždne sa vyjadril, že na základe skúseností z predchádzajúcich výziev sa dvojtyždňová lehota ukázala ako primeraná a efektívna vzhľadom na skutočnosť, že 90% žiadostí prichádza v posledných dňoch obdobia určeného výzvou;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Peter Medviď, rusínska národnostná menšina:

- privítal, že fond plánuje stretnutia s menšinami, avšak podotkol, že členovia rady za rusínsku národnostnú menšinu neboli oboznámení, že by sa takéto stretnutie konalo, pričom nedostali pozvanie ani oni, ani organizácie, ktoré sú na zozname voliteľov; doplnil, že podľa informácií, ktorými disponujú, išlo o stretnutie s Radou rusínskych regiónov Slovenska, pričom rusínskych organizácií je oveľa viac; konštatoval, že by do budúcnosti bolo vítané, aby o takomto stretnutí boli oboznámení aj členovia rady a organizácie, ktoré sú voliteľmi;
- vyjadril sa k otázke podpory vydania Nového zákona; dotazoval sa prečo išiel samotný projekt pred odbornú radu a už vtedy nebolo vyhodnotené, že nemôže byť podporený; skonštatoval, že hodnotitelia dali projektu plný počet bodov a bol považovaný za veľmi významný, pričom nikto nepovedal členom odbornej rady, že od mája je s týmto projektom nejaký problém; dodal, že prvá informácia prišla až v septembri a aj v tomto prípade išlo len o overenie duplicity projektu v súvislosti s už preloženým evanjeliom; ozrejmil, že odborná rada vo svojom stanovisku vylúčila duplicitu, keďže ide o kompletný preklad Nového zákona pozostávajúceho z 27 kníh;

podotkol, že až následne boli informovaní, že problém nie je v duplicite, ale v religióznom charaktere textu;

- skonštatoval, že aj napriek doplneniu výnimky zo strany fondu v roku 2026 je táto skutočnosť už bezpredmetná, keďže medzitým došlo k vydaniu knihy a už by išlo o duplicitu;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- k otázke týkajúcej sa stretnutia Rady rusínskych regiónov Slovenska reagoval, že nešlo o akciu fondu, ale fond bol na ňu prizvaný; informoval, že privíta akékoľvek iniciatívy na stretnutia a oboznámil o tom aj všetky odborné rady;

- k zamietnutej dotácii k prekladu Nového zákona potvrdil, že problém vznikol v máji, čo zhodnotil ako pochybenie odbornej referentky, ktorá projekt poslala pred odbornú radu; skonštatoval, že projekt nemal byť schválený, čo potvrdil a zdôvodnil aj právnik, pričom fond mohol postupovať buď úplným zrušením, alebo snahou nájsť alternatívne riešenie; v snahe vyriešiť situáciu bola prijatá výnimka do štruktúry, pričom v novembri komunikoval so samotnými žiadateľmi a avizoval zrušenie žiadosti a zároveň o možnosti podať novú žiadosť; prízvukoval, že cieľom fondu bolo postupovať tak, aby nič nespochybnilo zákonnosť postupov; uzavrel, že fond urobil všetko čo mohol, avšak žiadatelia sa rozhodli vydať Nový zákon skôr;

Pavol Zamiška, goralská národnostná menšina:

- poďakoval riaditeľovi fondu za zodpovedanie otázky, nadviazal na skutočnosť, že fond nie je zahrnutý do prípravy novely zákona o fonde a preto by túto otázku chcel položiť zástupcovi MK SR;

- vo veci prizývania fondu na stretnutia zástupcov národnostných menšín reagoval, že sa pripravuje stretnutie goralskej národnostnej menšiny, na ktoré radi prizvú aj pána riaditeľa fondu; skonštatoval, že vo veci zaradenia goralskej národnostnej menšiny do štruktúry fondu dúfajú v čo najskoršie zaradenie, a tiež, že predseda komory sa stretol so štátnym tajomníkom MK SR a dostal určitý prísľub, avšak bol by rád, aby na zasadnutí rady odznelo, kedy sa toto zaradenie goralskej národnostnej menšiny chystá, keďže gorali na to čakajú;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- uviedla, že zaradenie goralskej národnostnej menšiny medzi národnostné menšiny oprávnené čerpať finančnú podporu fondu je v procese prípravy zo strany Slovenského národného múzea (ďalej aj ako „SNM“); doplnila, že v súčasnosti prebieha príprava analýzy navýšenia celkovej sumy rozpočtu fondu; informovala, že celý legislatívny proces by mal prebehnúť v roku 2026 tak, aby bola goralská národnostná menšina podporená v roku 2027;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- opýtal sa, či je známy termín zasadnutia pracovnej skupiny k novele zákona o fonde;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- reagovala, že vec je momentálne u štátneho tajomníka MK SR a rada bude v krátkom čase informovaná;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- k stanovisku fondu, podľa ktorého nemá žiadne informácie o pracovnej skupine k novele zákona o fonde doplnil, že fond by mal mať informácie, keďže predmetná pracovná skupina vznikla pod fondom a zástupcovia národnostných menšín tam majú svojich členov, pričom táto pracovná skupina nezasadala od ukončenia mandátu bývalej riaditeľky fondu; zvýraznil, že pridanie goralskej národnostnej menšiny do zákona o fonde je len malou novelou, avšak

pracovná skupina vznikla na vyriešenie dlhodobých problémov v zákone, preto by bolo dobré, aby bola skupina riaditeľom fondu zvolaná;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- potvrdila, že bude danú vec riešiť so štátnym tajomníkom MK SR, pánom Maruškom; k otázke pridania goralskej národnostnej menšiny informovala, že bola vypracovaná podrobná analýza k navýšeniu príspevku a momentálne ekonomická sekcia MK SR rokuje s Ministerstvom financií SR (ďalej len „MF SR“) o finančnom navýšení;

Csaba Horváth, rómska národnostná menšina:

- zmeny zavedené fondom v roku 2025 na úrovni spracovania žiadostí a zmlúv označil za pozitívne pre rómsku národnostnú menšinu;
- mal otázku k pripravovanému pracovnému stretnutiu v Rimavskej Sobote, ktoré spomenul pán Štovka; avizoval, že o stretnutí nebol informovaný, aj keď aktívne spolupracuje so starostami a rómskymi organizáciami;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- informoval o termíne stretnutia; upresnil, že stretnutie sa bude týkať častých chýb v žiadostiach; doplnil, že každá žiadosť, ktorá je neúplná, spôsobuje predlžovanie procesov približne o mesiac; zvýraznil hodnotu edukácie v tomto segmente, ktorú vykonávajú osobne, aj prostredníctvom sociálnych sietí;

Jana Muráňová, moravská národnostná menšina:

- mala pripomienku či akceptačné listy nemôžu byť prikladané až pri podpise zmluvy z procesných dôvodov; upresnila, že je vyžadovaný akceptačný list od účinkujúceho či organizácie pred schválením finančných prostriedkov, čo spôsobuje problémy; druhú pripomienku smerovala k administratívne nadbytočnej povinnosti posielat' fondu výpisy z účtu o prijatí dotácie;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- vyjadril sa, že je otvorený všetkému, čo pomôže zlepšovať procesy; potvrdil, že pripomienky a požiadavky zbiera a fond sa im bude venovať; k druhej pripomienke sa vyjadril, že ak je stanovená takáto povinnosť, musí nastať zmena pravidiel, aby ju vyžadovať nemuseli;

Tünde Neszméri, maďarská národnostná menšina:

- opýtala sa na predpokladaný časový horizont vyhodnotenia projektov a doplnila, či je možnosť zväziť harmonogram výziev, keďže maďarská národnostná komunita podáva najviac projektov do 1.2-ky, pričom predkladatelia projektov čakajú do júna, či im boli pridelené financie, avšak niektoré projekty realizujú už v apríli a máji;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- reagoval, že fond sa usiluje koncipovať výzvy tak, aby boli stihnuté procesy; avizoval, že z roku 2025 „zdedil“ 500 nepodpísaných projektov, ktoré sa nakoniec podarilo spracovať práve kvôli neskorším zasadnutiam odborných rád; informoval, že je naozaj veľa odborných rád a nedá sa vyhovieť všetkým; spresnil, že budúci týždeň zasadajú aj tri odborné rady denne;
- pripustil možnosť zmien v nadchádzajúcom roku; vyzdvihol, že už v januári zasadajú odborné rady, aby boli peniaze na projekty schválené čo najskôr; prízvukoval potrebu súčinnosti odborných rád a edukácie žiadateľov pri spoločnom celi zrýchliť a zefektívniť procesy;

Pavol Bogdan, ukrajinská národnostná menšina:

- uviedol, že vnútorných nelogických náležitostí fondu, ako uviedla pani Muráňová, je viac; informoval, že pripomienky za ukrajinskú národnostnú menšinu odovzdal novozvolenému riaditeľovi fondu, pánovi Štovkovi; avizoval, že pri príprave novely zákona o fonde je treba brať do úvahy, že ide o fond na podporu a nie na šikanovanie či vyžadovanie nezmyselných vecí sťažujúcich život žiadateľom, aj fondu samotnému; podotkol, že je veľa priestoru na zjednodušenie, pričom často dochádzalo aj k inému výkladu ustanovení zákona a predpisov, ako zo stany právnika fondu; spomenul prípad vzniknutého dlhu z roku 2021, ktorý sa dal odôvodniť, avšak napriek uznanej lehote premlčania bolo vrátenie peňazí podmienkou pre podpis zmlúv s fondom v roku 2025; poznamenal, že suma vyčlenená na fond by namiesto fixnej mohla byť stanovená percentuálnym podielom štátneho rozpočtu, aby reflektovala zmeny v nákladoch, pričom aj táto téma by mohla byť súčasťou diskusií k novele zákona o fonde;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- informoval, že absolvoval stretnutie s pánom Bogdanom, na ktorom boli prediskutované všetky požiadavky; ocenil diskusie smerujúce k zlepšeniu od ľudí z kultúrnej praxe;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- opýtal sa, kedy bol fond informovaný zo strany MF SR o limitoch verejných výdavkov, na základe ktorého bolo vydané rozhodnutie o zastavení vyplácania finančných prostriedkov; overil si, či to bolo 19. decembra 2025 a či z totožného dôvodu bola zrušená výzva pre rómsku národnostnú menšinu;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- reagoval, že usmernenie, na základného ktorého postupovali, prišlo v septembri; doplnil, že od septembra prebiehalo aktívne riešenie problému s limitmi aj na MK SR; podotkol, že jedným z neočakávaných výdavkov bolo aj odstupné bývalej riaditeľky fondu, pričom výdavkový limit nesmel byť prekročený;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- opýtal sa, ako bude výdavkový limit riešený v roku 2026;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- avizoval, že rovnako, ako v roku 2025; doplnil, že kto rozumie tomu, ako funguje financovanie fondu, vie, že finančné prostriedky, ktoré dostanú zo zákona sú jedna vec, fond má financie aj z vratiek a poplatkov a nevyčerpaných financií, ale nemôžu prekročiť limit od štátu;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- reagoval, že minimálne z komunikačného hľadiska boli organizácie zaskočené informáciou, že od 19. decembra nedostanú peniaze, pričom im bolo odporúčané zvážiť realizáciu aktivít vo väčšine prípadov v čase, kedy boli podujatia už zrealizované;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- uviedol, že fond ani k dnešnému dňu ešte nedisponuje finančnými prostriedkami, lebo nemá uzatvorenú zmluvu s MK SR a teda nemôže vyplácať; uzavrel, že akonáhle bude podpísaná zmluva, všetky zastavené projekty, ktoré majú dodatky, budú spracované hneď, ako nabehnú finančné prostriedky na účet fondu;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina:

- uvítal prístup riaditeľa fondu k proaktívnemu riešeniu problémov; avizoval iniciovanie stretnutia aj pre ďalšie rusínske organizácie; skonštatoval, že problémov je veľa a treba ich riešiť na stretnutiach; opýtal sa na možnosti vyplácania projektov podľa doby ich realizácie, a teda aby neprichádzali financie na projekty uskutočňované na začiatku roka až v novembri či v decembri a naopak;

Ján Štovka, riaditeľ fondu:

- pripustil, že by to teoreticky bolo možné, avšak prízvukoval, že má pribudnúť ďalšia národnostná menšina a majú 5 a pol referenta na 2500 žiadostí; uviedol, že ak by bolo referentov viac, aj systematizácia zaradenia projektov by tomu zodpovedala; uzavrel, že hľadajú možnosti ako pomôcť národnostným menšinám;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- vyjadril potešenie, že do schémy podpory sa dostala aj náboženská literatúra; zvýraznil, že pre Rusínov je náboženská oblasť veľmi dôležitá pre rozvoj národnej identity a jazyka; uviedol paralelu pri krajanoch žijúcich v zahraničí, ktorí si udržujú jazyk práve vďaka významnej náboženskej komunite; uviedol, že absolvoval dialóg s duchovnými, ktorí avizujú ďalšiu literatúru obdobného charakteru a vyjadril nádej, že ju pri jej vydávaní fond podporí;
- stotožnil sa s pripomienkou pána Karaša triediť projekty na základe dátumu realizácie, pričom tento spôsob by bol praktickejší pre fond aj pre žiadateľov;
- podporil myšlienku pána Bogdana k modifikácii sumy prerozdelennej fondom nie na základe fixne určeného rozpočtu, ale napríklad percentuálnym príspevkom z HDP;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uzavrel rozpravu a pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k bodu č. 3 programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Hlasovanie komory o schvaľovaní uznesenia k 3. bodu programu:

Prítomní: 36

Proti: 0

Za: 36

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 3 programu bolo radou schválené;

Bod č. 4 Správa o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 4 programu: Správa o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR; konštatoval, že sekretariát rady nedisponuje materiálom k predmetnému bodu a informácia bude členom rady prednesená ústne; informoval, že správu predkladá riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR, pán Attila Lovász;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- objasnil, prečo je Správa o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR predkladaná ústne bez materiálu – konštatoval, že tretí januárový týždeň je na vyhodnocovanie roka 2025 príliš skorým dátumom; doplnil, že zabehnuté mechanizmy, na základe ktorých pripravujú výročnú správu pre Radu pre mediálne služby, budú následne obsahovať všetky štatistické údaje, avšak s predbežnými údajmi vystúpi momentálne ústne;
- skonštatoval, že po troch rokoch neistoty a rozpočtových provizóriách má rok 2026 nastavený štandardný, plnohodnotný rozpočet; pripomenul, že rok 2025 začínal rozpočtovým provizóriom a obmedzeniami, ktoré pramenili z obmedzených právomocí schvaľovania projektov povereným generálnym riaditeľom; pokračoval, že v roku 2025 bolo vyhovené požiadavke zákona o STVR, ktorý určuje odvysielať päťsto hodín vysielania pre národnostné menšiny; upresnil, že podľa predbežných prepočtov STVR odvysielala 562 hodín menšinového televízneho vysielania a 5229 hodín menšinového rozhlasového vysielania;
- informoval o pretrvávajúcich problémoch pri terestriálnom analógovom vysielaní, kde nie je možné získať nové frekvencie a tým rozširovať vysielanie;
- konštatoval, že otáznou zostáva aj digitalizácia rozhlasového trhu; doplnil, že televízному vysielaniu pomohla povinná digitalizácia v roku 2012, avšak žiadna európska krajina nateraz takto striktné nepristúpila aj k rozhlasovému vysielaniu; uzavrel, že digitálna stratégia by bola významným prínosom;
- informoval, že v roku 2025 do národnostného vysielania nebola zahrnutá goralská národnostná menšina, v roku 2026 bude prerozdelenie 500 vysielacích hodín a financovanie týchto programov zahŕňať aj goralskú národnostnú menšinu;
- konštatoval, že zákonom určené finančné prostriedky pre národnostné vysielanie zostali na rovnakej úrovni ako v minulých rokoch, čo vzhľadom na infláciu bude znamenať nižšiu schopnosť vytvárať rovnaký objem obsahu predovšetkým z dôvodu vyšších cien dodávateľských služieb;
- k žiadosti o správu o plnení koncepcie národnostného vysielania, zaslanej sekretariátom rady, uviedol, že táto koncepcia bola schválená Radou RTVS v roku 2020, od tej doby sa v STVR vystriedali štyria riaditelia a štyri strednodobé koncepcie riadenia, preto vtedy vytvorená koncepcia národnostného vysielania, ktorá vznikla v spolupráci s Výborom pre národnostné menšiny a etnické skupiny už nie je aktuálna; avizoval predpoklad vzniku novej koncepcie na žiadosť Rady STVR v roku 2026, v ktorej rada bude pravdepodobne figurovať ako pripomienkujúci subjekt;
- uzavrel, že výročná správa STVR bude hotová v apríli, následne členom rady môže na najbližšom zasadnutí poskytnúť komplexnú informáciu;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- mal dotaz, či by rada nemala iniciovať vypracovanie novej koncepcie národnostného vysielania;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- reagoval, že rada samozrejme môže v rámci štandardnej komunikácie medzi štátnymi inštitúciami prijať takéto uznesenie a oboznámiť s ním Radu STVR;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu programu;

Pavol Zamiška, goralská národnostná menšina:

- ponúkol plnú súčinnosť zo strany Goralov pri vytváraní obsahu národnostného vysielania a poďakoval za sprostredkované informácie;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- upozornil na skutočnosť, že časové dotácie určené pre národnostné menšiny sa nezmenili napriek uznaniu dvoch nových národnostných menšín; opýtal sa na plány s tým spojené, keďže program vysielania rusínskych programov je momentálne nesúrodý a v posledných dvoch mesiacoch nebol odvysielaný žiadny premiérový rusínsky program; skonštatoval, že národnostného vysielania je stále menej a menej, pričom bol zamestnancami STVR informovaný, že predbežný plán vysielania je pripravený len na prvý polrok; opýtal sa, čo sa s týmto stavom dá urobiť;
- opýtal sa na možnosti digitalizácie archívov národnostného vysielania vzhľadom na informácie, podľa ktorých sa žiadne materiály nedigitalizujú; skonštatoval, že ide o mimoriadne cenné materiály z obdobia pred 80. – 90. rokmi, ale aj neskoršieho obdobia, kedy fungovali samostatné redakcie pre rusínske aj ukrajinské vysielanie; prízvukoval, že tieto materiály sú cenné aj z etnografického hľadiska; doplnil, že archív obsahuje aj nemecké, rómske a ďalšie menšinové vysielania, ktoré taktiež nie sú zdigitalizované; opýtal sa na možnosti spoločných projektov, napríklad múzeí, univerzitných kapacít, ktoré by v spolupráci s STVR pomohli zdigitalizovať a sprístupniť tieto materiály inštitúciám, prípadne nájsť iné riešenia, ktoré pomôžu zachovať materiály pred tým, ako dôjde k nezvratnému poškodeniu týchto záznamov;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- potvrdil, že plán národnostného vysielania je predbežne pripravený na prvý polrok z dôvodu konsolidácie a tento krok je opatrením pre prípadné ďalšie rozpočtové opatrenia, ktoré by mohli nastať; skonštatoval, že ide o prípravné opatrenia, ktoré nemajú mať vplyv na objem vysielania pre národnostné menšiny;
- k otázke časových dotácií sa vyjadril, že od spustenia programov Šport a :24 je priestor určený pre národnostné vysielanie stabilnejší a nie je prerušovaný mimoriadnym vysielaním športových a iných udalostí; doplnil, že v roku 2025 nebol vynechaný ani jeden časový slot, ktorý bol určený národnostným menšinám; informoval, že od 16. decembra do 11. januára má STVR sviatočnú programovú štruktúru, v ktorej sa národnostný program už roky nevysiela vzhľadom na skutočnosť, že národnostné vysielanie nemá rozpočet na premiérové vianočné programy;
- privítal otvorenie témy digitalizácie; objasnil, že digitalizácia začala v slovenskom rozhlase po prijatí národného programu a prebieha podľa harmonogramu, kde sa prihliada aj na priority materiálov na plánované využitie, ale aj na personálne kapacity; potvrdil, že koncepčná digitalizácia v Košiciach ešte nezačala, avšak bola by veľmi žiaduca; uviedol, že digitalizačný proces je všeobecne zdĺhavý a náročný; uzavrel, že nedokáže odpovedať, kedy a ako bude digitalizácia prebiehať;
- uviedol, že v roku 2025 bolo pri 500 hodinách vysielania naplánovaných 169 hodín výroby, v roku 2026 bude číslo premiérových programov nižšie, vzhľadom na vyššie náklady;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- vysvetlil, že bloková nadväznosť premiérového rusínskeho vysielania bola nekonzistentná aj v období pred vianočnými sviatkami, kedy programy Od prameňa a Rusínsky magazín už nenadväzujú na seba a nemajú zavedenú pravidelnosť, prípadne sú kombinované s národnostným vysielaním iných národnostných menšín;
- vyzval k snahe nájsť riešenie v otázke digitalizácie materiálov z archívov národnostného vysielania, napríklad v spolupráci s univerzitami či inými inštitúciami;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- k téme digitalizácie uviedol príklad z Maďarského rozhlasu, kde bol za štyri roky v spolupráci s Národným múzeom digitalizovaný skoro celý obsah; prízvukoval, že išlo o aktivitu podporovanú oboma inštitúciami, za finančnej podpory zo štátneho rozpočtu;
- informoval, že je otvorený spolupráci v otázke digitalizácie v prípade záujmu národnostných múzeí, avšak sekcia národnostného vysielania nie je schopná na takúto činnosť alokovať finančné zdroje, hoci sa môže podieľať na snahe ich zohnať; vyzdvihol, že ide o otázku, ktorá musí byť konzultovaná so štatutármi STVR;
- k otázke rusínskeho vysielania uviedol, že posledné dva roky prebieha vždy v utorok; doplnil, že v minulom roku bolo naplánovaných päťdesiatšesť hodín rusínskeho vysielania, pričom bolo odvysielaných šesťdesiatšesť hodín; potvrdil, že vysielanie obsahuje veľa reprízovaného materiálu, avšak pripomenul, že pokiaľ sa vyprodukuje 169 hodín materiálu a vysielajú sa 500 hodín, zákonite budú reprízy tvoriť tri štvrtiny národnostného vysielania; uzavrel, že limit je stanovený financiami a zákonom;

Alfréd Somogyi, maďarská národnostná menšina:

- opýtal sa na pravdivosť informácie týkajúcej sa znižovania počtu zamestnancov STVR a prípadného dopadu tejto skutočnosti na národnostné vysielanie;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- reagoval, že informácie týkajúce sa prepúšťania sú verejne dostupné; prepúšťanie sa týka piatich percent zamestnancov celej inštitúcie a malo by začať vo februári 2026; za sekciu národnostného vysielania STVR objasnil, že boli zrušené neobsadené miesta, avšak nepredpokladá zrušenie ďalších miest; v prípade, že by sa tak stalo, nemalo by byť vážne ohrozené vysielanie rádia Patria ani televízie;

Pavol Bogdan, ukrajinská národnostná menšina:

- opýtal sa na koncepciu národnostného vysielania STVR, ktorá bola prijatá v roku 2020; skonštatoval, že od zániku hlavnej redakcie národnostno-etnického vysielania v Prešove v r. 2003, nerátajúc maďarskú redakciu, ide národnostné vysielanie „dole vodou“; doplnil, že nejde o rozsah vysielania, ale o zrušenie množstva relácií, pričom obsah programu nie je takmer žiadny;
- prízvukoval, že pridávanie ďalších národností, so zachovaním rozsahu vysielania, národnostné vysielanie pre jednotlivé menšiny ešte viac obmedzí; opýtal sa, prečo sa pri navyšovaní počtu národnostných menšín nevychádza z rovnakého princípu ako pri fonde – navýšením financií a vysielacích hodín; skonštatoval, že v tomto prípade nejde o progres, ale o regres;
- opýtal sa na presný rozpočet národnostného vysielania na rok 2026;
- v otázke digitalizácie materiálov národnostného vysielania z Prešova konštatoval, že materiály boli prevezené a nikto s nimi nepracuje; doplnil, že vo vysielaní nie sú používané žiadne archívne materiály;
- uviedol, že počet pracovníkov košickej redakcie národnostného vysielania je na minime; konštatoval, že národnostné vysielanie má veľké množstvo problémov, o ktorých sa nehovorí vo verejnej diskusii a preto je potrebné zvážiť vytvorenie poradného orgánu pre národnostné vysielanie, tak, ako je to v prípade národnostných múzeí;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- informoval, že počet interných pracovníkov redakcie národnostného etnického vysielania v Košiciach sa nebude meniť, ani keby sa prepúšťalo viac; zdôvodnil, že redakcia má nevyhnutný minimálny počet pracovníkov na zostavenie programu;

- na vyjadrenie, že v národnostnom vysielaní ide všetko „dole vodou“ reagoval, že vysielanie pre národnosti, čo sa týka počtu národností, sa strojnásobilo; pripomenul, že v deväťdesiatych rokoch národnostné vysielanie znamenalo maďarské vysielanie, ukrajinské vysielanie a nejaké rómske programy vysielané v slovenskom jazyku; od začiatku deväťdesiatych rokov sa pridávali národnosti do televízneho a rozhlasového vysielania, pričom mnohé z týchto národností mali prvýkrát vôbec akýkoľvek obsah, čo sa týka napríklad aj rusínskeho vysielania, ktoré na dennej báze nemá žiadna krajina v Európe; prízvukoval, že rómske vysielanie v rómčine je unikátne;
- informoval, že rozpočtové a inštitucionálne možnosti sú definované skutočnosťou, že národnostné vysielanie spadá pod verejnú správu a jeho tvorba je definovaná zákonom; konštatoval, že vznik samostatného televízneho okruhu pre národnostné menšiny by stál osem miliónov eur ročne; k otázke rozpočtu sa vyjadril, že minulý rok boli predkladané programové náklady vysielania, pričom režijné nie je možné vyčísliť, keďže ide o malú organizačnú jednotku veľkej organizácie; uzavrel, že informáciu o financovaní televíznych a rozhlasových programov za rok 2025 bude obsahovať už spomínaná správa, o ktorej bude informovať v máji 2026;

Jana Muráňová, moravská národnostná menšina:

- reagovala na informáciu, že vo vianočnom období sa nevysiela, lebo nie sú na to vhodné materiály; vyjadrila sa, že z pohľadu menšín je adventné obdobie bohaté na tradície a má čo ukázať aj v televíznom vysielaní z pohľadu národnostných sviatkov, tradícií a zvykov;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- opýtal sa na spomínanú koncepciu národnostného vysielania, s ktorou mnoho novozvolených členov rady nie je oboznámených; doplnil, že táto koncepcia obsahovala aj dôraz kladený na využívanie moderných technológií;
- opýtal sa na štatistiky počúvanosti maďarského vysielania Patria a pomer počúvanosti vzhľadom na klasické vysielanie a internetové vysielanie v porovnaní s celoštátnymi slovenskými okruhmi;

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania STVR:

- objasnil, že koncepcia národnostného vzdelávania bola schválená v roku 2020 Radou RTVS, ktorá požiadala o jej vypracovanie sekciu národnostného vysielania; Sekcia požiadala Radu RTVS, aby sa koncepcia nerobila z dôvodu absencie nových zákonných podmienok alebo nového spôsobu financovania, ktorý by zdôvodnil spracovanie nového koncepčného materiálu, čo bolo Radou RTVS zamietnuté; materiál, ktorý vznikol obsahoval z dvoch tretín úkony v podmienovacom spôsobe, pričom už v tom čase prebiehala príprava zmeny financovania RTVS, ktorá vyústia do zrušenia koncesionárskych poplatkov v roku 2022; do roku 2022 sa podarilo splniť jednu tretinu úloh koncepcie národnostného vysielania, kde boli úlohy dané v RTVS v stávajúcom stave – zdvojnásobilo sa televízne vysielanie - v roku 2020 bolo odvysielaných 196 hodín, v roku 2022 už 300 hodín, v súčasnosti sa vysiela 500 hodín; doplnil, že súčasťou koncepcie bola zmena spôsobu financovania národnostného vysielania, avšak spôsob financovania sa zmenil až trikrát a stanovil sa na 0,13% HDP;
- uviedol, že koncepcia národnostného vysielania z hľadiska digitalizácie obsahovala vznik maďarského a rómskeho webu; maďarský web vznikol v roku 2022 pred rušením koncesií, rómsky web už následne nevznikol;
- uviedol, že digitálne vysielanie je pomerne finančne dostupné v porovnaní s analógovým a je možné si predstaviť v rámci novej koncepcie založenie digitálnej platformy Patria 2 na východe Slovenska s vysielaním rusínskych, ukrajinských, rómskych, nemeckých, poľských, či goralských programov; výroba samotných programov by však bola finančne náročná;

- informoval, že väčšina Slovenska je pokrytá digitálnym signálom umožňujúcim vysielanie, avšak naň prispôbené rádiá sú cenovo náročné a tvoria asi 5 % trhu;
- uviedol, že najlepším ukazovateľom pre vysielania je tzv. share – ukazovateľ, definujúci počet ľudí počúvajúcich dané rádio vzhľadom na celkovú populáciu; share rádia Patria je v rozmedzí 18 – 22 % v cieľovej skupine; z celoštátneho hľadiska nedosahuje 2 %; skonštatoval, že Patria je v súčasnom stave dominantným maďarským rádiom; pre predstavu uviedol, že včerajšie vysielanie (20.1.2026) počúvalo 31 000 – 35 000 poslucháčov, súhrnne za týždeň takmer 100 000 poslucháčov;
- k televíznym štatistikám uviedol, že majú k dispozícii výkazy na dennej báze, pričom veľmi dobré výsledky vykazujú napríklad rómske programy, ktoré často na úrovni 50 % sleduje aj väčšinové obyvateľstvo, preto sa kladie dôraz na titulkovanie, ktoré napomáha inklúzii; doplnil, že v tomto roku pribudne aj titulkovanie pre nepočujúcich;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu programu; uviedol, že predseda komory národnostných menšín avizoval doplnenie návrhu uznesenia;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- navrhol doplniť uznesenie v bode B1. o odporúčanie STVR vypracovať novú koncepciu národnostného vysielania; v bode B2. vytvoriť poradný orgán pre národnostné vysielanie zložený aj zo zástupcov národnostných menšín nominovaných Radou vlády SR pre národnostné menšiny; uviedol, že takýto poradný orgán má aj Slovenské národnostné múzeum ako poradný orgán generálnej riaditeľky SNM;
- ako druhý návrh uviedol prijať uznesenie týkajúce sa členov komory národnostných menšín rady, konkrétne rusínskej, ukrajinskej a rómskej, ak sa s návrhom stotožnia, ktoré by odporučilo STVR hľadať spôsoby na urgentnú digitalizáciu archívu;

Peter Medviď, rusínska národnostná menšina:

- prízvukoval, že nič, čo sa nachádza v národnostnom vysielaní, nie je zdigitalizované, takže sa to týka všetkých programov, ktoré boli vyrábané analógovo;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- zhrnul, že v prípade, ak sa to týka všetkých národnostných menšín, môže sa hlasovať o uznesení komory národnostných menšín rady a prípadne prijať reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- navrhol spojiť tieto uznesenia do jedného o ktorom by hlasovala celá rada;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- overila si správnosť znenia navrhovaného uznesenia:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie ústne podanú správu o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR;

B. odporúča Slovenskej televízii a rozhlasu

B.1 vypracovať novú koncepciu národnostného vysielania;

B2 vytvoriť poradný orgán pre národnostné vysielanie zložený aj zo zástupcov národnostných menšín nominovaných Radou vlády pre národnostné menšiny;

B3. hľadať spôsoby na urgentnú digitalizáciu archívu národnostného vysielania.

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina

- navrhol doplnenie v bode B3. v znení: hľadať spôsoby na urgentnú digitalizáciu archívu národnostného vysielania v spolupráci s národnostnými organizáciami;

Peter Medviď, rusínska národnostná menšina:

- reagoval, že STVR má hľadať spôsoby na digitalizáciu; v prípade, že STVR nenájde riešenia, následne môže byť ponúknutá spolupráca či projekt v spolupráci s národnostnými organizáciami;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina:

- stotožnil sa s pánom Medviďom a stiahol svoj návrh na doplnenie uznesenia;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pristúpil k schvaľovaniu uznesenia bodu č. 4 programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 ústne podanú Správu o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR.

B. odporúča Slovenskej televízii a rozhlasu

B.1 vypracovať novú Koncepciu národnostného vysielania,

B.2 vytvoriť poradný orgán pre národnostné vysielanie zložený aj zo zástupcov národnostných menšín nominovaných Radou vlády SR pre národnostné menšiny,

B.3 hľadať spôsoby na urgentnú digitalizáciu archívu národnostného vysielania.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 4. bodu programu:

Prítomní: 33

Proti: 0

Za: 33

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 4 programu bolo radou schválené;

Bod č. 5 Informácia Ministerstva kultúry SR k národnostným múzeám SNM

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 3)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 5 programu, ktorý bol predložený na základe žiadosti zo strany zástupcov komory národnostných menšín rady a odovzdal slovo pani Zuzane Vášáryovej, zástupkyni MK SR;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- objasnila, že MK SR obdržalo od komory národnostných menšín rady otázky, ktoré pripravený materiál zodpovie;

- k otázke týkajúcej sa absencie zastúpenia národnostných menšín v Rade pre národnostné múzeá Slovenského národného múzea (ďalej aj ako „SNM“) sa vyjadrila, že SNM v súčasnosti komunikuje s predsedom predmetnej rady, ktorým je splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „splnomocnenec“), pán Ákos Horony, ktorý môže prizvať zástupcov, hostí, alebo podať konkrétne návrhy na rozšírenie Rady pre národnostné múzeá SNM; informovala, že tento proces prebieha súbežne s aktualizáciou už existujúcich členov z dôvodu

personálnych zmien v SNM; uzavrela, že sa predpokladá úprava členskej základne poradného orgánu na základe návrhov jej predsedu;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- potvrdil, že návrh na doplnenie zástupcov národnostných menšín do Rady pre národnostné múzeá SNM ako jej predseda podal a vec je v procese;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- k otázke týkajúcej sa znižovania stavu zamestnancov národnostných múzeí SNM a neprihliadania na početnosť pracovných kolektívov uviedla, že reorganizácie, ktoré v SNM prebiehajú, nastali v dôsledku dvoch zmien generálnych riaditeľov, s čím sú spojené aj personálne zmeny na pozíciách riaditeľov jednotlivých organizačných zložiek; informovala, že z hľadiska konsolidácie bude prihliadané na schopnosť národnostných múzeí plniť odborné činnosti, pričom po štvrtroku bude vyhodnocovaný vplyv konsolidácie na jednotlivé múzeá SNM;

- k otázke týkajúcej sa stanoviska SNM k informáciám o zámere zriadiť spoločný depozitár národnostných múzeí tlmočila, že SNM nemá informácie k reorganizácii a nebolo zapojené do procesu; za MK SR sa vyjadrila, že je zámer vytvoriť nové depozitáre, ktoré by mala realizovať Správa rezortných zariadení MK SR; pôvodný zámer ráta s vznikom troch depozitárov, ktoré nebudú slúžiť len pre účely národnostných múzeí SNM, ale pre všetky múzeá spadajúce pod SNM, ako aj pre iné kultúrne inštitúcie v gescii MK SR; upresnila, že depozitáre majú vzniknúť v troch lokalitách – na západnom, strednom a východnom Slovensku; prisľúbila doplnenie ďalších konkrétnejších informácií po ich obdržaní zo strany Správy rezortných zariadení MK SR;

- k otázke týkajúcej sa reorganizácie štruktúry národnostných múzeí SNM v podobe rušenia či zlučovania týchto múzeí uviedla, že reorganizácia národnostných múzeí SNM sa nepripravuje a neráta sa ani s ich zlučovaním;

- k otázke chorvátskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa pôsobenia riaditeľa Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku, informovala, že riaditeľ múzea k 15. januáru 2026 odstúpil zo svojej pozície a novou riaditeľkou predmetného múzea sa stala pani Mária Hany;

- k otázke maďarskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa obnovy expozičných a výstavných priestorov pobočiek Múzea kultúry Maďarov na Slovensku, uviedla, že je plánovaná revitalizácia kaštieľa v Dolnej Strehovej, ktorá je financovaná z Programu Slovensko, ďalšie dva objekty – pobočka v Sklabinej a Košiciach – prešli relatívne nedávnou rekonštrukciou a ich revitalizácie ani zmeny sa neplánujú; potvrdila, že to isté platí aj pre pobočku v Bratislave;

- k otázke maďarskej národnostnej menšiny, týkajúcej nedostatkov v jazykových mutáciách webovej stránky Múzea kultúry Maďarov, uviedla, že súčasná webová stránka bola založená v roku 2010, odvtedy sa nepodarilo nájsť finančné prostriedky na jej kompletnú inováciu, aktualizovaný bol len jej grafický dizajn; informovala, že v súčasnosti sú pripravené podklady na obnovu webovej stránky;

- k otázke rusínskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa havarijného stavu budovy Múzea rusínskej kultúry v Prešove, uviedla, že budova sídla múzea je staršia, ale jej základné konštrukčné prvky sú v primeranom stave; v súvislosti s možnými prostriedkami na obnovu budovy sa javia ako najreálnejšie priebežné opravy a údržba, nie komplexná rekonštrukcia priestorov; konštatovala, že zástupcovia SNM stav budovy nevyhodnotili ako havarijný;

- k otázke rusínskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa plánu SNM zabezpečiť chod Múzea rusínskej kultúry len s dvoma odbornými zamestnancami a skutočnosti, či sa bude v prípade odborných zamestnancov prihliadať na znalosť rusínskeho jazyka, zopakovala, že SNM prechádza v poslednom období výraznými personálnymi zmenami; konštatovala, že podľa

informácií zo strany SNM sa v múzeu v súčasnosti nachádza šesť zamestnancov, z ktorých väčšina ovláda rusínsky jazyk;

- k otázke vietnamskej národnostnej menšiny, týkajúcej sa možnosti spolupráce so SNM vzhľadom na skutočnosť, že vietnamská národnostná menšina nedisponuje svojim múzeom, uviedla, že SNM je otvorené spolupráci vo forme prezentačných ale aj odborných činností pre vietnamskú národnostnú menšinu; vyzvala zástupcov vietnamskej národnostnej menšiny, aby adresovali svoje požiadavky priamo vedeniu SNM, ktoré je ústretové akejkol'vek spolupráci, ktorá je možná v rámci jeho odborných činností;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Beáta Kiss, maďarská národnostná menšina:

- opýtala sa na bližšie informácie priebehu obnovy Krásnej Hôrky, plánovaného termínu dokončenia jej obnovy a sprístupnenia verejnosti;

Zuzana Vášáryová, MK SR:

- reagovala, že nedisponuje takýmito informáciami; doplnila, že aj v prípade Múzea Betliar došlo k personálnym zmenám ako aj reorganizáciám zo strany predchádzajúceho vedenia SNM vo vzťahu k zazmluvnenej rekonštrukcii; informovala, že od decembra 2025 je novou generálnou riaditeľkou SNM pani Vierošlava Bernárová, ktorá sa touto vecou zaoberá, avšak konkrétne vízie alebo dátum otvorenia nie sú známe;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- doplnil, že podľa jeho informácií prebieha práve v čase prebiehajúceho zasadnutia rady na Krásnej Hôrke poslanecký prieskum, ktorého sa zúčastnil aj štátny tajomník MK SR, pán Maruška;

Dagmar Repčková, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

- informovala členov rady o úspešnom podujatí na zápis do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO Insitného umenia, pripravenom v spolupráci so SNM, ktoré sa uskutočnilo v roku 2025; objasnila, že počas podujatia boli na prezidentskom paláci premietané obrazy insitného umenia; uviedla, že spolupráca so SNM vyústila do podpisu memoranda o spolupráci, v rámci ktorej už prebehlo prvé stretnutie strešných organizácií Slovákov v Maďarsku, ktoré sa dohodli na vzájomnej spolupráci; avizovala podobné ciele spolupráce medzi Chorvátskom, Múzeom kultúry Chorvátov na Slovensku a Slovenským kultúrnym centrom v Našiciach, ako aj spoluprácu so Srbskom a Múzeom vojvodinských Slovákov;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- opýtal sa na zdroj údajov o šiestich odborných zamestnancoch Múzea rusínskej kultúry; podotkol, že v takom prípade sa medzi odborných zamestnancov múzea započítavajú aj ekonómka a inžinier strojnictva, ktorí asi nie sú odbornými pracovníkmi pre múzeum;

- k výroku, že múzeum nie je v havarijnom stave uviedol, že požiar na ochrana sa vyjadrila, že ďalšiu revíziu neudelí v prípade, že nedôjde k náprave nedostatkov; uviedol, že etapovitá rekonštrukcia objektu je problematická, keďže ide de facto o kancelárske priestory, v ktorých sa vystavuje; podotkol, že múzeum vzniklo v roku 2007 a doteraz sa nachádza v takýchto priestoroch;

- opýtal sa splnomocnenca, či je stanovený termín zasadnutia Rady pre národnostné múzeá SNM, keďže je už tri mesiace odvolaná riaditeľka Múzea rusínskej kultúry a doteraz nezačal proces výberového konania na túto pozíciu; vyjadril sa, že osobu, poverenú vedením Múzea

rusínskej kultúry, považujú za nekompetentnú a upozornil na sťažnosti zamestnancov múzea, podľa ktorých sa poverený riaditeľ snažil o zakázanie používania rusínskeho jazyka na pracovisku, aj na podujatiach organizovaných múzeom; uzavrel, že ide o prešľap, na základe ktorého by mal poverený riaditeľ okamžite skončiť v tejto funkcii;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- informoval pána Medviďa, že zasadnutie plánuje SNM predbežne zvolať vo februári 2026; potvrdil, že na zasadnutie prizve či už pána Medviďa, alebo predsedu komory národnostných menšín, pána Pilipa;

Radoslav Jankovič, chorvátska národnostná menšina:

- za chorvátsku komunitu vyzdvihol 20 rokov existencie Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku, pričom sa podarilo, že za toto obdobie je prvýkrát riaditeľkou múzea príslušníčka chorvátskej menšiny a osoba ovládajúca chorvátsky jazyk ako svoj materinský jazyk; vyjadril presvedčenie, že chorvátska komunita bude nápomocná v spolupráci s Múzeom kultúry Chorvátov na Slovensku, aj s MK SR;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uzavrel rozpravu a pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k bodu č. 5 programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k národnostným múzeám Slovenského národného múzea

Hlasovanie komory o schvaľovaní uznesenia k 5. bodu programu:

Prítomní: 30

Proti: 0

Za: 30

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 5 programu bolo radou schválené;

Bod č. 6 Informácia o spôsobe financovania národnostného školstva v roku 2026 a nasledujúcich rokoch s dôrazom na zákon č. 322/2025 Z. z. a pripravovaný návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 4)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 6 programu, ktorý bol predložený na základe žiadosti zo strany zástupcov komory národnostných menšín rady a odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MŠVVaM SR“), pánovi Kálmánovi Petőczovi;

Kálmán Petőcz, MŠVVaM SR:

- informoval, že opatrenia v oblasti školstva vychádzajú z Národného programu výchovy a vzdelávania prijatého v roku 2018 a ide prevažne o kontinuálne úlohy realizované naprieč viacerými vládnymi obdobiami;
- uviedol, že hlavným cieľom reforiem je zvyšovanie kvality a inkluzívnosti vzdelávania a jeho prispôsobenie potrebám 21. storočia;
- zdôraznil, že reformné zmeny sa v uplynulom roku premietli do novelizácie šiestich školských zákonov, najmä v oblastiach kurikulárnej reformy, inkluzívnej reformy a optimalizácie a racionalizácie siete škôl;
- informoval o podpise memoranda medzi MŠVVaM SR, stavovskými organizáciami škôl a zástupcami zriaďovateľov, ktoré sa týka financovania škôl, vrátane škôl s vyučovacím jazykom národnostných menšín;
- uviedol, že memorandum sa primárne dotýka škôl s vyučovacím jazykom maďarským, ktoré tvoria prevažnú časť národnostných škôl, pričom MŠVVaM SR je pripravené komunikovať aj s ostatnými národnostnými menšinami;
- oznámil zámer pripraviť v roku 2026 koncepciu rozvoja národnostného školstva, ktorej cieľom bude operacionalizovať zákonné ustanovenia reflektujúce špecifiká jednotlivých národnostných menšín;
- poukázal na špecifické situácie niektorých menšín, kde sa národnostné aspekty prelínajú s migračnými alebo sociálno-ekonomickými faktormi, ako napr. rómska, ukrajinská, vietnamská menšina;
- informoval, že základné normatívne financovanie škôl bolo mierne zvýšené a že školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín sú financované zvýšeným normatívom;
- vysvetlil, že pri úprave veľkostného koeficientu podľa nariadenia vlády bolo dohodnuté ochranné opatrenie, podľa ktorého školy s poklesom financovania nad 3 % získajú minimálne 97 % normatívu;
- zdôraznil, že v rámci dohodovacieho konania sa budú zohľadňovať osobitné okolnosti, najmä postavenie školy ako jedinej národnostnej školy v mikroregióne, s cieľom zabezpečiť ústavné právo na vzdelávanie v materinskom jazyku;
- deklaroval pripravenosť MŠVVaM SR poskytovať školám a zriaďovateľom metodickú a odbornú podporu;
- poukázal na potrebu vnímať národnostné školstvo ako súvislý systém od predprimárneho po vysokoškolské vzdelávanie, pričom kvalita a inkluzívnosť na nižších stupňoch je predpokladom udržateľnosti celej siete;
- uviedol, že pripravovaná koncepcia bude vychádzať z analýzy školstva na národnostne zmiešaných územiach a z revízie výdavkov na školstvo;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Ádám Pál, ÚSVNM:

- upozornil, že nariadenie vlády už bolo medzičasom prijaté, a navrhol upraviť znenie uznesenia tak, aby namiesto návrhu uvádzalo konkrétne číslo nariadenia;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- súhlasil s návrhom a konštatoval, že z dôvodu presnosti je potrebné do uznesenia doplniť konkrétne číslo nariadenia vlády;

Kálmán Petőcz, MŠVVaM SR:

- doplnil, že konzultácie k optimalizácii siete národnostných škôl prebiehajú kontinuálne na regionálnej a mikroregionálnej úrovni so zástupcami menšín, riaditeľmi škôl a zriaďovateľmi;
- uviedol, že MŠVVaM SR poskytuje metodickú podporu pri využívaní nových foriem spolupráce škôl, ako je zlučovanie, klastre alebo nastavovanie osobitných školských obvodov, aby nebolo ohrozené právo na vzdelávanie v materinskom jazyku;
- informoval, že na ministerstve pracuje osobitná pracovná skupina na príprave metodického materiálu, ktorý má byť dokončený do 31. marca 2026;
- zdôraznil otvorenosť MŠVVaM SR k ďalším konzultáciám so zástupcami menšín;

József Berényi, Združenie samosprávnych krajov SK 8:

- pripomenul, že pri vypracovaní koncepcie národnostného školstva by mala byť zabezpečená spolupráca s miestnymi samosprávami;
- doplnil, že do procesu by mali byť zapojené aj samosprávne kraje, keďže sú zriaďovateľmi stredných škôl;
- uviedol, že jednotlivé samosprávne kraje majú vlastnú koncepciu, ktorú je možné konzultovať, a vyjadril ochotu aktívne sa zapojiť do pripravovanej práce;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- uviedol, že podľa jeho informácií Rada ministra pre národnostné školstvo zasadala pred približne rokom, no zápisnica z tohto zasadnutia dodnes nebola zverejnená, opýtal sa, kedy bude zápisnica zverejnená a či sa plánuje ďalšie zasadnutie tejto rady;

Kálmán Petőcz, MŠVVaM SR:

- reagoval, že zverejnenie zápisnice preverí;
- upozornil, že konzultácie so zástupcami menšín prebiehali kontinuálne v rôznych formátoch, ako napríklad rada, odborné fórum, stretnutie ministra so zástupcami menšín;
- zdôraznil, že podľa štatútu by Rada ministra pre národnostné školstvo mala zasadať dvakrát ročne, no považuje za dostatočné odborné stretnutia aj v iných formách a nevidí v tom problém;

Pavol Bohdan, ukrajinská národnostná menšina:

- konštatoval, že k otázkam integrácie a financovania národnostných škôl treba pristupovať citlivo, pretože v minulosti kvôli nedostatočnému financovaniu zanikli niektoré málopočetné ukrajinské školy;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 6. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o spôsobe financovania národnostného školstva v roku 2026 a nasledujúcich rokoch s dôrazom na zákon č. 322/2025 Z. z. a nariadenie vlády SR č. 412/2025 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 6. bodu programu:

Prítomní: 32

Proti: 0

Za: 32

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 6 programu bolo radou schválené;

Bod č. 7 Uznesenie Rady vlády SR pre národnostné menšiny k prijatiu novely Trestného zákona

(Pozn. návrh uznesenia k tomuto bodu bol členom rady zaslaný vopred; Príloha č. 5)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas uznesenie k bodu č. 7 programu a odovzdal slovo predkladateľovi uznesenia, pánovi Andrásovi Kállayovi;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- uviedol, že návrh uznesenia predstaví pán Dávid Nagy;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pred uvedením bodu dodal, že na začiatku zasadnutia bol návrh na stiahnutie tohto bodu, ktorý nepodporil; vyjadril presvedčenie, že rada je konzultačným orgánom a v prípade, že nejaké otázky sú pre národnostné menšiny citlivé, je potrebné im poskytnúť priestor na konzultáciu; konštatoval, že zmena, ktorej sa uznesenie týka prišla náhle a bez štandardného legislatívneho procesu prostredníctvom poslaneckého návrhu; uviedol, že ako príslušník maďarskej národnostnej menšiny z histórie svojich starých rodičov pozná dobu a čo prežívali; vyjadril sa, že z reakcií príslušníkov národnostnej menšiny je zrejmé, ako sa ich situácia dotkla; z právneho hľadiska označil prijaté ustanovenie zákona za vágne formulované a že jeho prijatie bolo výsledkom reakcie v rámci straníckych bojov; uzavrel, že tento návrh uznesenia podporí;

Michal Sedliak, štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR:

- uviedol, že máme právny poriadok a určitú zákonnú právomoc, inštitúcie oprávnené posudzovať zákonnosť a ústavnosť; vyjadril sa, že rada nie je odborníkom na trestné právo, aj v kontexte toho, aby posudzovala sadzby za niektoré trestné činy;
- zhrnul, že ako občan a apolitický nominant má principiálny problém s tým, že Výbor pre národnostné menšiny by mal ľudí spájať a pridávaním sa k médiám a politikom, ktorí polarizujú spoločnosť, je tento základný filozofický princíp, ktorým by sa mal výbor riadiť, nabúravaný; uzavrel, že v prípade odhlasovania uznesenia sa rada zapojí do politického boja, čo nie je správne a je to v nesúlade s tým, čomu by sa mal výbor venovať;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- odovzdal slovo pánovi Nagyovi, aby uviedol návrh uznesenia;

Dávid Nagy, maďarská národnostná menšina:

- uviedol, že zástupcovia maďarskej národnostnej komunity v komore národnostných menšín rady týmto predkladajú návrh uznesenia k prijatiu novely Trestného zákona; pokračoval, že návrh reflektuje na nedávno prijatý zákon č. 416/2025, ktorým sa mení a dopĺňa trestný zákon a ktorý vyhlasuje spochybňovanie alebo verejné popieranie povojnového usporiadania a jeho právnych základov za trestný čin; informoval, že cieľom predkladaného návrhu je zdôrazniť a poukázať na dôležitosť voľnej a slobodnej diskusie v demokratickej spoločnosti, a to bez hrozby trestnoprávných následkov; poukázal na dôležitosť ústavnej zásady slobody prejavu, respektíve ústavného práva vyjadrovať svoje názory, a to najmä v súvislosti s vyjadrením

názoru na právne normy a zároveň potrebou umožniť zástupcom národnostných komunit plnohodnotne sa zúčastňovať na príprave právnych predpisov, ktoré sa ich týkajú;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina:

- reagoval na slová pána štátneho tajomníka MS SR, uviedol, že národnostné témy sú všeobecne veľmi citlivé témy a sú aj politickými témami; v prípade, že sú tieto témy otvárané na celoštátnej úrovni, rada by k nim mala zaujímať stanoviská; pokračoval, že či už téma týkajúca sa Benešových dekrétov, alebo extrémistických trestných činov, sú citlivé a priamo sa dotýkajú národnostných menšín; vyjadril názor, že rada by mala zaujať k týmto témam jasné stanovisko;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- avizoval, že svoj návrh uznesenia k extrémistickým trestným činom ešte len predloží po ukončení rozpravy k tomuto uzneseniu; vyjadril sa, že prerokúvané uznesenie podporí; súhlasil so splnomocnencom, že zadefinovanie nového trestného činu je veľmi vážne; k vyjadreniu pána štátneho tajomníka MS SR o zapájaní do polarizácie, ktorú vyvolali médiá a časť politického spektra uviedol, že realitou zostáva rýchlo a bez spoločenských diskusií prijatá novela; vyvrátil, že by išlo o polarizáciu;

József Berényi, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- za SK 8 avizoval, že má mandát predsedu SK 8 vyjadriť podporu predkladanému textu, aj keď sú nehlasujúcimi členmi; vyjadril osobné presvedčenie, že vláda SR začala veľmi dobrým spôsobom svoje fungovanie, kedy boli na výjazdových rokovaní vlády SR boli prijaté veľmi dobré aj pre národnostné menšiny prospešné uznesenia, čo pravdepodobne bude pokračovať aj na ďalších výjazdových zasadnutiach, kde sa skloňuje okrem podpory infraštruktúry aj podpora dvojjazyčnosti a národnostného školstva; skonštatoval, že táto novela Trestného zákona bola prijatá bez empatie a komunikácie s dotknutými menšinami a poškodí doterajšie snahy s výjazdovými zasadnutiami;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- vyjadril sa, že ho mrzia slová pána štátneho tajomníka MS SR, lebo pôsobia tak, ako keby snaha vyjadriť sa k niečomu, čo sa nebude páčiť súčasnej vláde znamenala, že nemajú vlastný rozum, alebo že naleteli médiám; ubezpečil, že to tak nie je a poukázal na to, že aj keď tento poradný orgán bol výborom, teraz už sú radou, nie výborom, veľakrát sa hlasovalo o veciach, ktoré prijal parlament za vlády iných strán, ale išlo o veci, ktoré sa dotýkali národnostných menšín; uviedol, že nejde o zameranie na jednu vládu, každá vláda môže urobiť nejaké chyby a nie je dôvod nemôť sa k daným veciam vyjadriť; uzavrel, že hlasovať môže každý ako chce, ale diskutovať je potrebné;

Csaba Horváth, rómska národnostná menšina:

- potvrdil slová svojich kolegov; radu považuje za najvyšší orgán zastupujúci národnostné menšiny žijúce na Slovensku a rada má preto povinnosť sa k takýmto témam vyjadrovať, či už k Benešovým dekrétom, alebo k trestom za extrémistické trestné činy; skonštatoval, že ide o témy, ktoré sa týkajú každého jedného občana tohto štátu;

Dávid Nagy, maďarská národnostná menšina:

- zdôraznil, že zámerom predkladateľa nie je zúčastniť sa politického boja a nie je motivovaný mediálnymi okolnosťami; poukázal na nebezpečný precedens, ktorý novela predstavuje; ozrejmil, že novela de facto znamená, že ak niekto kritizuje zákon ako súčasť právneho poriadku, tak môže byť trestaný väzením; v prípade, že v budúcnosti bude prijatý zákon, ktorý sa ľuďom nepáči a bol by hromadne kritizovaný, existoval by precedens na základe ktorého

môže byť prijatá ďalšia novela Trestného zákona, ktorá bude napríklad hroziť väzením pre kritiku zákona o DPH; uzavrel, že predkladaným uznesením chceli poukázať na trestanie slobody prejavu v súvislosti s platnou právnou normou v rámci slovenského právneho poriadku;

Hoa Nguyen Thi (Kvet Nguyen), vietnamská národnostná menšina:

- poďakovala predkladateľovi uznesenia, pánovi Nagyovi; reagovala na slová pána štátneho tajomníka MS SR, ktorý uviedol, že cieľom tejto rady je spájať; uviedla, že úlohou rady je byť poradným orgánom a tým pádom majú jej členovia možnosť sa zatiaľ slobodne vyjadriť;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- udelil slovo predsedovi komory z dôvodu technickej poznámky k hlasovaniu a avizoval ukončenie rozpravy;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- avizoval, že v súlade so žiadosťou predkladateľa je návrh uznesenia predkladaný ako návrh pre zásadné uznesenie, ktoré sa schvaľuje 3/5 väčšinou všetkých členov rady; pokračoval, že v prípade, že uznesenie túto hranicu nedosiahne, ale dosiahne 3/5 väčšinu všetkých členov komory národnostných menšín rady, bude považované za reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady; v prípade, že neprejde ani reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady, prebehne pokus toto uznesenie prijať ako obyčajné uznesenie rady;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- autorizoval správnosť postupu;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 7. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. vyjadruje znepokojenie

A.1 nad nedávno prijatým zákonom č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, ktorý vyhlasuje spochybňovanie alebo verejné popieranie povojnového usporiadania a jeho právnych základov za trestný čin.

B. sa domnieva, že

B.1 novela sa týka historických otázok, ktoré sú súčasťou minulosti a identity viacerých národnostných komunit žijúcich na Slovensku,

B.2 v období po druhej svetovej vojne sa rôzne komunity ocitli v rôznych formách znevýhodnenia a tieto opatrenia mali nielen pamäťové, ale aj pretrvávajúce právne dôsledky, ktoré v niektorých prípadoch zasahujú jednotlivcov a rodiny dodnes,

B.3 je mimoriadne dôležité, aby diskusia o týchto témach prebiehala slobodne, otvorene a bez trestnoprávných hrozieb, lebo základom demokratickej spoločnosti je otvorený dialóg, vzájomný rešpekt k historickým skúsenostiam a ochrana práv národnostných komunit.

C. zdôrazňuje, že

C.1 sloboda prejavu a sloboda vedeckého bádania sú základnými hodnotami všetkých národnostných komunit,

C.2 kriminalizácia diskusie o historických udalostiach bráni spoločenskému dialógu,

C.3 spracovanie historických skúseností je možné len v podmienkach otvorenej a slobodnej diskusie,

C.4 zrýchlené legislatívne konanie neposkytuje dostatočný priestor na spoločenský dialóg a odborné pripomienky dotknutých komunít pri citlivých témach.

D. vyzýva

D.1 vládu Slovenskej republiky a Národnú radu Slovenskej republiky

- a. prehodnotiť novelu Trestného zákona so zreteľom na jej dopad na práva národnostných komunít a slobodu prejavu,
- b. zabezpečiť, aby spoločenská a vedecká diskusia o historických otázkach nebola spojená s trestnoprávnymi následkami,
- c. umožniť zástupcom národnostných komunít plnohodnotne sa zúčastňovať na príprave právnych predpisov, ktoré sa ich týkajú.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 7. bodu programu zásadným stanoviskom:

Prítomní: 33

Proti: 7

Za: 23

Zdržalo sa: 3

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 7. bodu programu reprezentatívnym stanoviskom komory:

Prítomní: 22

Proti: 0

Za: 20

Zdržalo sa: 2

(zo zástupcov za ústredné orgány štátnej správy hlasovali za prijatie uznesenia traja členovia, proti bolo sedem členov a jeden člen sa zdržal hlasovania)

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- po zrátaní hlasov skonštatovala, že zásadné stanovisko neprešlo, reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady prešlo; doplnila, že pri reprezentatívnom stanovisku sa zaznamenáva aj hlasovanie štátnej správy, a teda, 7 zástupcov bolo proti prijatiu uznesenia;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 7 programu bolo schválené ako reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady v nasledujúcom znení:

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. vyjadruje znepokojenie

A.1 nad nedávno prijatým zákonom č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, ktorý vyhlasuje spochybňovanie alebo verejné popieranie povojnového usporiadania a jeho právnych základov za trestný čin.

B. sa domnieva, že

B.1 novela sa dotýka historických otázok, ktoré sú súčasťou minulosti a identity viacerých národnostných komunít žijúcich na Slovensku,

B.2 v období po druhej svetovej vojne sa rôzne komunity ocitli v rôznych formách znevýhodnenia a tieto opatrenia mali nielen pamäťové, ale aj pretrvávajúce právne dôsledky, ktoré v niektorých prípadoch zasahujú jednotlivcov a rodiny dodnes,

B.3 je mimoriadne dôležité, aby diskusia o týchto témach prebiehala slobodne, otvorene a bez trestnoprávných hrozieb, lebo základom demokratickej spoločnosti je otvorený dialóg, vzájomný rešpekt k historickým skúsenostiam a ochrana práv národnostných komunít.

C. zdôrazňuje, že

C.1 sloboda prejavu a sloboda vedeckého bádania sú základnými hodnotami všetkých národnostných komunít,

C.2 kriminalizácia diskusie o historických udalostiach bráni spoločenskému dialógu,

C.3 spracovanie historických skúseností je možné len v podmienkach otvorenej a slobodnej diskusie,

C.4 zrýchlené legislatívne konanie neposkytuje dostatočný priestor na spoločenský dialóg a odborné pripomienky dotknutých komunít pri citlivých témach.

D. vyzýva

D.1 vládu Slovenskej republiky a Národnú radu Slovenskej republiky

a. prehodnotiť novelu Trestného zákona so zreteľom na jej dopad na práva národnostných komunít a slobodu prejavu,

b. zabezpečiť, aby spoločenská a vedecká diskusia o historických otázkach nebola spojená s trestnoprávnymi následkami,

c. umožniť zástupcom národnostných komunít plnohodnotne sa zúčastňovať na príprave právnych predpisov, ktoré sa ich týkajú.

Ákos Horony, podpredseda rady:

- avizoval prerokovanie k návrhu novely Trestného zákona, ktoré bolo so schválením rady zaradené do bodu č. 7 programu zasadnutia rady a požiadal predkladateľa, pána Milana Jána Pilipa, aby členov rady oboznámil s obsahom predkladaného uznesenia, keďže nebolo súčasťou materiálov odoslaných členom rady pred zasadnutím rady;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- informoval radu, že predkladá návrh uznesenia rady, ktoré tiež predkladá ako zásadné, respektíve reprezentatívne v prípade dosiahnutia kvóra; konkretizoval, že návrh uznesenia sa týka návrhu novely Trestného zákona, ktorá je predložená v Národnej rade SR ako poslanecký návrh, ktorý významným spôsobom znižuje trestné sadzby pri určitých trestných činoch týkajúcich sa extrémizmu, založenia a podpory hnutí smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd, prejavov sympatií k takýmto hnutiam, popieraniam a schvaľovaniu holokaustu a hanobenia národa, rasy a presvedčenia; doplnil, že trestné sadzby sa podľa návrhu znižujú tak, že za trestné činy, za ktoré doteraz hrozil trest odňatia slobody, už takýto trest nemusí hroziť; doplnil, že jeden trestný čin týkajúci sa verejného podnecovania k obmedzovaniu práv a slobôd aj národnostných menšín má byť redefiníciou vypustený a už nepôjde o trestný čin; zároveň, sa úplne vypúšťajú niektoré trestné činy, ktoré súvisia s výrobou, rozširovaním a prechovávaním extrémistického materiálu; skonštatoval, že v bode B a C návrhu uznesenia sa nachádzajú odporúčania rady k predmetnej veci, ale návrh uznesenia členovia pravdepodobne dostali;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- požiadal o prečítanie uznesenia a otvoril rozpravu;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- prečítala znenie uznesenia a konštatovala, že členovia návrh uznesenia nedostali vopred s ostatnými materiálmi, lebo nebol sekretariátu rady predložený v potrebnej lehote, preto sa o jeho zaradení na rokovanie muselo hlasovať pri schvaľovaní programu;

Zuzana Havírová, rómska národnostná menšina:

- uviedla, že plánovala pripraviť návrh uznesenia k predmetnej veci a poďakovala predsedovi komory národnostných menšín rady za jeho predloženie; pokračovala, že nesúhlasí so slovami pána štátneho tajomníka MS SR o pozícii rady; uviedla, že prítomní ľudia sú zástupcami národnostných menšín zvolení v legitímnych voľbách, sú reprezentantmi národnostných menšín a majú právo sa vyjadrovať práve k otázkam, ktoré sa týkajú národnostných menšín; osobne sa jej prerokúvané otázky týkajú, uviedla, že sama niekoľkokrát čelila skinheadom, ktorí sa prezentovali nie len verbálnymi, ale aj fyzickými útokmi; novelu označila za návrat do 90. rokov a konštatovala, že úprava extrémistických trestných činov z roku 2016 je dobrou právnou úpravou; uzavrela, že je potrebné sa k tejto téme vyjadriť napriek tomu, že ide o poslanecký návrh novely vládnej koalície;

Peter Weiss, židovská národnostná menšina:

- konštatoval, že stmelovať celý národ je úlohou vlády, nie národnostných menšín; doplnil, že postoj k tomuto návrhu zákona ukázal, že sa jej zástupcovia vedia stmelovať;

Csaba Horváth, rómska národnostná menšina:

- uviedol, že zníženie trestov za extrémistické trestné činy sa týka všetkých národnostných menšín; uviedol, že poslanecký návrh SNS je niečo abnormálne a nedemokratické; doplnil, že vzťahy medzi obyvateľmi na Slovensku sú zatiaľ normalizované a je povinnosťou takéto návrhy zastaviť;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- stručne konštatoval, že v slušnej spoločnosti by rada takýto návrh uznesenia nemala, preto je dôležité, aby neboli ticho a prijali ako celok k tejto veci stanovisko;

Michal Sedliak, štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR:

- uviedol, že o uznesení sa dozvedeli až dnes; konštatoval, že nepozná predmet poslaneckého návrhu, avšak ide o právo poslanca; k všeobecnej rovine uviedol, že nespochybňuje dôležitosť ochrany a to, čo vyjadrili členovia rady k tejto téme považuje za mimoriadne dôležité; vyzdvihol dôležitosť posúdenia sadzieb zo strany odbornosti; pokračoval, že pri iných trestných činoch boli sadzby morbidne a väzni boli po rokoch prepúšťaní na slobodu ako ruiny, ktoré sa vracali k páchaniu trestnej činnosti; upresnil, že máme jednu z najvyšších recidív na úrovni Európy; uzavrel, že posúdenie sadzieb by preto mali robiť odborníci na trestné právo a porovnať stav s Európskou úniou; vyzdvihol, že nespochybňuje ochranu národnostných menšín zákonom;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- doplnil, že aj v tomto prípade mal prebehnúť štandardný legislatívny proces a nie predloženie prostredníctvom poslaneckého návrhu, aby sa mohli k veci vyjadriť všetci, ktorých sa to týka;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- informoval, že minulý týždeň prebehla koaličná rada, na ktorej odznelo, že strana Hlas tento poslanecký návrh nepodporí, ale dohodli sa, že MS SR vypracuje zmenu trestného zákona týkajúcu sa týchto častí; otvoril otázku možnosti preformulovania poslednej vety návrhu uznesenia smerujúcu k poslancom Národnej rady SR a skutočnosti, či nie je potrebné doplniť ju podľa týchto vedomostí;

Michal Sedliak, štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR:

- reagoval, že nedisponuje informáciou o tom, že by MS SR malo zmenu zákona nejakým spôsobom upravovať; uviedol, že ak bude MS SR takouto úlohou poverené, tak návrh bude spracovaný v kontexte ľudských práv;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina

- uviedol, že táto diskusia je ukážkou toho, že rada konečne nechytá niečo „za chvost“, ale chce predísť tomu, aby aj navrhovatelia, ktorí možno v dobrom úmysle pripravili tento zákon, mysleli na to, že niekomu môže zmena urobiť dobre, ale druhej skupine môže poškodiť;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- vyjadril sa, že nepovažuje za vhodné meniť navrhnuté znenie uznesenia a pridávať odporúčanie MS SR; uviedol, že MS SR sa vyjadrilo, že sa nič také nechystá a rada sa ide vyjadriť k poslaneckému návrhu, ktorý je aktuálne stále predložený; vyzdvihol slová pána štátneho tajomníka, že vec neprešla odbornou diskusiou a neboli posúdené trestné sadzby, keďže ide o poslanecký návrh, nie vládny, takže vyjadril predpoklad, že aj pán štátny tajomník MS SR podporí predmetné uznesenie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému uzneseniu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu mimoriadne zaradeného uznesenia k bodu č.7 programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. vyjadruje znepokojenie

A.1 nad návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorým sa

a) znižujú trestné sadzby pri trestných činoch

1. založenie, podpora a propagácia hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 421),

2. prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 422),

3. popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti (§ 422d),

4. hanobenie národa, rasy a presvedčenia (§ 423),

b) mení skutková podstata trestného činu podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424, kde sa vypúšťa verejné podnecovanie k obmedzovaniu práv a slobôd,

c) zrušujú trestné činy

1. výroba extrémistického materiálu (§ 422a),

2. rozširovanie extrémistického materiálu (§ 422b) a

3. prechovávanie extrémistického materiálu (§ 422c).

B. konštatuje, že

B.1 navrhované zmeny oslabujú trestnoprávnu ochranu základných práv a slobôd osôb, najmä ochranu pred prejavmi nenávisti, diskriminácie a násilia motivovaného rasovou, národnostnou, etnickou alebo náboženskou nenávisťou, a môžu viesť k zníženiu úrovne ochrany príslušníkov národnostných menšín a iných zraniteľných skupín v spoločnosti,

B.2 navrhované zmeny v trestnoprávnej úprave oslabujú mechanizmy ochrany pred ideológiami a prejavmi, ktoré smerujú k potlačaniu základných práv a slobôd, znižujú trestnú zodpovednosť za nenávistné prejavy a násilie motivované identitou obete a sú v rozpore s princípmi ochrany menšín, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala v medzinárodných dohovorochoch.

C. odporúča

C.1 aby Národná rada Slovenskej republiky neprijala predložený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Hlasovanie o schvaľovaní mimoriadne zaradeného uznesenia k bodu č. 7 programu zásadným stanoviskom:

Prítomní: 33
Proti: 0
Za: 25
Zdržalo sa: 8

Hlasovanie o schvaľovaní mimoriadne zaradeného uznesenia k bodu č. 7 programu reprezentatívnym stanoviskom komory:

Prítomní: 22
Proti: 0
Za: 22
Zdržalo sa: 0

(zo zástupcov za ústredné orgány štátnej správy hlasovali za prijatie uznesenia traja členovia, proti nebol žiadny z členov a osem členov sa zdržalo hlasovania)

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- skonštatovala, že zásadné stanovisko nebolo prijaté vzhľadom na hlasovanie v ktorom bolo 25 členov za, žiadny člen proti a zdržalo sa 8 členov rady; uviedla, že na prijatie zásadného stanoviska je potrebných 27 hlasov členov rady; doplnila, že vzhľadom na reprezentatívne stanovisko uvádza hlasovanie štátnej správy v rámci ktorej sa ôsmi zástupcovia zdržali hlasovania a traja hlasovali za uznesenie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že mimoriadne zaradené uznesenie k bodu č. 7. programu bolo schválené ako reprezentatívne stanovisko komory národnostných menšín rady v nasledujúcom znení:

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. vyjadruje znepokojenie

A.1 nad návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorým sa

a) znižujú trestné sadzby pri trestných činoch

1. založenie, podpora a propagácia hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 421),

2. prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 422),

3. popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti (§ 422d),

4. hanobenie národa, rasy a presvedčenia (§ 423),

b) mení skutková podstata trestného činu podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424, kde sa vypúšťa verejné podnecovanie k obmedzovaniu práv a slobôd,

c) zrušujú trestné činy

1. výroba extrémistického materiálu (§ 422a),

2. rozširovanie extrémistického materiálu (§ 422b) a

3. prechovávanie extrémistického materiálu (§ 422c).

B. konštatuje, že

B.1 navrhované zmeny oslabujú trestnoprávnu ochranu základných práv a slobôd osôb, najmä ochranu pred prejavmi nenávisti, diskriminácie a násilia motivovaného rasovou, národnostnou, etnickou alebo náboženskou nenávisťou, a môžu viesť k zníženiu úrovne ochrany príslušníkov národnostných menšín a iných zraniteľných skupín v spoločnosti,

B.2 navrhované zmeny v trestnoprávnej úprave oslabujú mechanizmy ochrany pred ideológiami a prejavmi, ktoré smerujú k potláčaniu základných práv a slobôd, znižujú trestnú zodpovednosť za nenávisťné prejavy a násilie motivované identitou obete a sú v rozpore s princípmi ochrany menšín, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala v medzinárodných dohovorochoch.

C. odporúča

C.1 aby Národná rada Slovenskej republiky neprijala predložený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Bod č. 8 Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok
(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 6)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali bod č. 8 programu včas a odovzdal slovo pani Andrei Brunnerovej, riaditeľke odboru postavenia a práv národnostných menšín;

Andrea Brunnerová, ÚSVNM:

- uviedla, že splnomocnenec je v pravidelnom kontakte s Ministerstvom dopravy SR a prebehlo niekoľko stretnutí, pri ktorých ministerstvo prisľúbilo úpravu usmernení na efektívnejšie zavádzanie dvojjazyčných dopravných značiek;
- doplnila, že ÚSVNM bol prizvaný do pracovnej skupiny na prípravu novely vyhlášky o dopravnom značení;
- uviedla, že v jeseni 2025 sa objavili prvé dvojjazyčné smerové tabule v Nitrianskom samosprávnom kraji;
- informovala o iniciatíve uzavretia memoranda o spolupráci s Ministerstvom vnútra, ktoré má podporiť používanie jazykov národnostných menšín v úradnom styku, vrátane prekladov úradných dokumentov a štandardizácie odbornej terminológie;
- konštatovala, že Ministerstvo vnútra SR prisľúbilo systémové označovanie budov policajného zboru v menšinových obciach;
- uviedla, že splnomocnenec absolvoval stretnutia na Ministerstve investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, pri ktorých ministerstvo prisľúbilo vytvorenie jazykových mutácií webového sídla ministerstva a ústredného portálu verejnej správy vo všetkých jazykoch národnostných menšín a že sa pri tejto príležitosti dohodli na vzájomnej súčinnosti a uzavretí memoranda o spolupráci;
- informovala o stretnutí so spoločnosťou Leo Express Slovensko, ktorého výsledkom bolo zabezpečenie hlásení pre cestujúcich aj v maďarskom jazyku na trase Bratislava–Komárno čo bolo realizované ku koncu septembra 2025 na všetkých vlakových súpravách;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;
- skonštatoval, že k prerokúvanému bodu nie sú pripomienky a uzavrel rozpravu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 8. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2025.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 8. bodu programu:

Prítomní: 31

Proti: 0

Za: 31

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 8 programu bolo radou schválené;

Bod č. 9 Plán činnosti Rady vlády SR pre národnostné menšiny na rok 2026

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 7)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 9 programu a odovzdal slovo tajomníčke rady, pani Kristíne Pekárovej;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- uviedla, že v roku sú naplánované dve riadne zasadnutia s predpokladanými termínmi v máji a novembri s celkovým zaradením riadnych 13 bodov;

- doplnila, že legislatívne opatrenia v oblasti postavenia a práv, budú operatívne zaradené do programu jednotlivých zasadnutí;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;

- skonštatoval, že k prerokúvanému bodu nie sú pripomienky a uzavrel rozpravu;

- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 9. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. schvaľuje

A.1 Plán činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny na rok 2026.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 9 programu:

Prítomní: 30

Proti: 0

Za: 30

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 9 programu bolo radou schválené;

Bod č. 10 Návrh úpravy Rokovacieho poriadku Rady vlády SR pre národnostné menšiny

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 8)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 10 programu a odovzdal slovo tajomníčke rady, pani Kristíne Pekárovej;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- uviedla, že návrh úpravy Rokovacieho poriadku rady, ktorý bol vypracovaný na podnet komory národnostných menšín rady, upravuje náležitosti pri samostatnom zasadnutí komory;
- pokračovala, že návrh je doplnený o zmenu navrhovaných ÚSVNM, ktorá administratívne uľahčuje proces procedúry per rollam;
- konštatovala, že zmena vychádza z potreby praxe a komora národnostných menšín rady sa na svojom zasadnutí dohodla na predložení návrhu aj so zaradením zmeny navrhovanej zo strany ÚSVNM;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;
- skonštatoval, že k prerokúvanému bodu nie sú pripomienky a uzavrel rozpravu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 10. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. schvaľuje

A.1 Úpravu Rokovacieho poriadku Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 10 programu:

Prítomní: 30

Proti: 0

Za: 30

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 10 programu bolo radou schválené;

Bod č. 11 Informácia o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 9)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 11 programu a odovzdal slovo tajomníčke rady, pani Kristíne Pekárovej;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- uviedla, že materiál obsahuje tri uznesenia, z toho dve uznesenia boli prijaté na výjazdových rokovaniach vlády SR, na základe ktorých bude splnomocnenec súčinne spolupracovať s orgánmi miestnej štátnej správy a samosprávy pri zabezpečovaní používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku;
- doplnila, že tretie uznesenie sa týka schvaľovania správy, z ktorého nevyplývalo žiadne plnenie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- obrátil sa na členov komory národnostných menšín rady s upozornením, že uznesenie sa týka aj spolupráce so samosprávami a sledovania prípadného porušovania práv podľa zákon č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín;
- uviedol, že členovia komory, ktorí sú v teréne, majú najlepšiu možnosť zaznamenať takéto porušenia a vyzval ich, aby boli proaktívni a informovali ÚSVNM, ktorý následne podnikne potrebné kroky;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu a pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 11. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 11 programu:

Prítomní: 30

Proti: 0

Za: 30

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 11 programu bolo radou schválené;

Bod č. 12 Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 10)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 12 programu a odovzdal slovo pánovi Pálovi, zástupcovi ÚSVNM;

Ádám Pál, ÚSVNM:

- uviedol, že mimoriadne dôležitý bol balík školských zákonov schválený v októbri 2025, predovšetkým zákon o školskej správe, zákon o financovaní škôl a školských zariadení, novela zákona o výchove a vzdelávaní a zákon dopĺňajúci zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch;
- doplnil, že ÚSVNM k týmto zákonom uplatnil 17 pripomienok, z ktorých štyri boli akceptované a jedna čiastočne akceptovaná, pričom zvýraznil, že sa to týkalo bilingválnych škôl, povinnosti druhého cudzieho jazyka a odborného poradenstva pre žiakov;
- informoval, že pri medzirezortnom pripomienkovom konaní k nariadeniu vlády o rozpise finančných prostriedkov pre školy bola čiastočne akceptovaná pripomienka ÚSVNM, konkrétne k zníženiu koeficientov pre malé základné školy;
- uviedol, že k návrhu nového zákona o obecnej polícii ÚSVNM uplatnil pripomienku týkajúcu sa možnosti používania nápisov na rovnošatách a vozidlách v jazyku národnostných menšín, pričom doplnil, že pripomienky zatiaľ neboli vyhodnotené a čaká sa na reakciu rezortu vnútra;

- konštatoval, že počas roka 2025 ÚSVNM uplatnil celkovo 19 pripomienok k legislatívnym materiálom, z toho štyri boli akceptované, dve čiastočne akceptované, 12 neprijatých a jedna čaká na vyhodnotenie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;

Ábel Ravasz, host:

- v mene p. Petőcza poďakoval ÚSVNM za aktívny prístup pri tvorbe školskej legislatívy;
- uviedol, že sa podarilo do zákonov zapracovať viaceré pozitívne návrhy týkajúce sa národnostného školstva, vrátane národnostných školských obvodov a bilingválnych národnostných gymnázií;
- doplnil, že niektoré pripomienky nebolo možné akceptovať, ale dohodli sa, že počas roka na nich budú naďalej pracovať a očakávajú aj možnosť zapracovať ďalšie návrhy pri menšej školskej novele;

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej ako „MZVaEZ SR“):

- informovala, že k príprave návrhu zákona o postavení národnostných menšín MZVaEZ SR uplatnilo zásadné pripomienky a požiadalo sekretariát rady o úpravu príslušnej časti informácie z dôvodu nepresnosti;
- uviedla, že splnomocnenec pripomienky akceptoval a revidovaný materiál bol postúpený členom a členkám rady 19. januára;
- doplnila, že rokovanie a navrhované uznesenie rady sa vzťahuje na túto revidovanú verziu materiálu;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- potvrdila, že sekretariát rady upravil dokument a uviedla, že pri schvaľovaní bude hlasovanie o jeho revidovanej verzii;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval p. Illkovej za konštruktívne návrhy a prístup pri príprave materiálu;
- skonštatoval, že k tomuto bodu nie sú žiadne ďalšie pripomienky;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 12. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 12 programu:

Prítomní: 31

Proti: 0

Za: 31

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 12 programu bolo radou schválené;

Bod č. 13. Rôzne

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 13 programu a otvoril rozpravu v bode rôzne;
- odovzdal slovo zástupcovi Združenia miest a obcí Slovenska (ďalej ako „ZMOS“), pánovi Tahotnému;

Tomáš Tahotný, ZMOS:

- informoval o miestnych občianskych poriadkových skupinách (ďalej ako „MOPS“) ako systémom riešení, ktoré funguje v mestách s marginalizovanými komunitami;
- uviedol, že MOPS prispievajú k bezpečnosti, prevencii kriminality a vandalizmu, podporujú vzdelávanie detí a mládeže a zlepšujú vzťahy medzi komunitami;
- doplnil, že ich činnosť zefektívňuje komunikáciu medzi obyvateľmi, mestom, školami, políciou a inými inštitúciami a upozornil, že pokračovanie ich činnosti má reálny a viditeľný dopad na kvalitu života v meste;
- navrhol, aby rada zobrala túto informáciu na vedomie a odporučila vláde vziať ju do úvahy;

Peter Medviď, rusínska národnostná menšina:

- upozornil, že ako zástupca rusínskej menšiny bol oslovený starostami k pripravovanému pozičnému dokumentu Združenia SK 8 a ZMOS, ktorý sa má odporučiť vláde;
- uviedol, že dokument rieši napríklad zlučovanie obcí, ale neupravuje práva národnostných obcí;
- navrhol, aby pri príprave takýchto dokumentov boli zastúpení aj ÚSVNM a zástupcovia národnostných menšín, aby sa predišlo nedorozumeniam alebo neskorším problémom;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- doplnil, že Slovenská republika ratifikovala Chartu na ochranu menšinových a regionálnych jazykov (ďalej ako „Charta“) a v nej si určila obec ako základnú jednotku pre uplatňovanie jazykových práv;
- upozornil, že pri zlučovaní obcí môže dôjsť k strate percenta menšiny a tým aj k zániku práv v malých obciach;
- uviedol, že pri takýchto procesoch by mali byť zapojení Úrad vlády SR, ÚSVNM aj MZVaEZ SR;
- doplnil, že podobná situácia sa vyskytuje napríklad u chorvátskej národnostnej menšiny v Bratislave, kde sa jazykové práva nevykonávajú, nakoľko chorvátska národnostná menšina žije v mestskej časti, pričom tieto jazykové práva prislúchajú len v rámci obce;
- zdôraznil, že toto sa môže týkať aj iných národnostných obcí pri zlučovaní do väčších celkov;

Tomáš Tahotný, ZMOS:

- uviedol, že pozičný dokument, o ktorom hovoril p. Medviď, je zatiaľ v štádiu schvaľovania regionálnymi združeniami a jeho konečná podoba ešte nie je oficiálna;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- doplnil, že v Charte nie je stanovené, že sa musí určiť konkrétna obec alebo správna jednotka;
- uviedol, že pri zmenách správneho rozdelenia štátu nesmie dôjsť k obmedzeniu používania jazykov národnostných menšín a že ÚSVNM bude mať k týmto zmenám pripomienky;
- konštatoval, že problémom zostáva vynechanie mestských častí pri uplatňovaní jazykových práv;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina:

- vrátil sa k téme MOPS a uviedol, že ho oslovilo viacero primátorov a starostov, aby sa téma otvorila;
- požiadal o objasnenie, či sa jedná o konkrétny návrh, alebo len o informáciu prečítanú p. Tahotným;
- doplnil, že má informácie, že starostovia a ZMOS požiadali radu aby sa zaoberala pokračovaním MOPS, pretože projekty končia rôzne počas roka a zatiaľ neexistuje náhradné financovanie;
- uviedol, že to ovplyvní najmä obce s rómskou menšinou a sekundárne aj ďalšie národnostné obce;
- navrhol, aby rada prijala stanovisko alebo uznesenie odporúčajúce vláde zabezpečiť financovanie a pokračovanie činnosti MOPS;

Zuzana Havírová, rómska národnostná menšina:

- uviedla, že odborníci venujúci sa inklúzii Rómov poukazujú na to, že niektoré programy, vrátane MOPS, nemajú plnohodnotný začleňovací charakter;
- konštatovala, že pracovné pozície v MOPS sú často určené len pre Rómov, čo môže byť vnímané ako problém;
- doplnila, že účastníci MOPS by mali prejsť do vzdelávania, aby mohli byť súčasťou Policajného zboru SR, čím by sa zvýšil začleňovací efekt;
- upozornila, že Európska komisia už nechce poskytovať financie na tento program a že existuje tlak zo strany rómskych a medzinárodných organizácií na zrušenie alebo preformulovanie neefektívnych programov;

Ábel Ravasz, hosť:

- uviedol, že téma MOPS je relevantná a kľúčová, pričom by sa mala prerokovať za účasti zástupcu Úradu splnomocnenca pre rómske komunity, alebo splnomocnenca pre rómske komunity;
- doplnil, že názory na MOPS sú rôznorodé a financovanie MOPS na nasledujúci rok zatiaľ zabezpečené nie je;
- navrhol, aby sa otázka prerokovala na ďalšom zasadnutí alebo vo vhodnej forme;

Pavol Zamiška, goralská národnostná menšina:

- uviedol, že projekt MOPS funguje v jeho obci od roku 2014 a osvedčil sa;
- zdôraznil, že členmi hliadok boli aj Rómovia, aj príslušníci väčšinového obyvateľstva, čo prispelo k ich efektívnej činnosti;
- doplnil, že projekt prináša reálny efekt v teréne, najmä pri prevencii a bezpečnosti;
- konštatoval, že financovanie z európskych zdrojov je ukončené, a navrhol, aby sa hľadali možnosti pokračovania projektu, vrátane preškolenia členov a ich začlenenia do širších bezpečnostných štruktúr;
- zdôraznil význam podpory a financovania projektu pre udržanie jeho prínosu v obciach, najmä s národnostnými komunitami;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- konštatoval, že otázka pokračovania MOPS môže byť prerokovaná ako samostatný bod na ďalšom zasadnutí rady;
- skonštatoval, že k tomuto bodu nie sú žiadne ďalšie pripomienky;
- poďakoval členkám a členom rady za ich účasť a vecnú, konštruktívnu diskusiu a uzavrel 3. zasadnutie rady.

V Bratislave, 24. februára 2026

Zapísali: Mgr. Kristína Pekárová, *v.r.*; Bc. Alex Végh, *v.r.*;
Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Overila: Mgr. Andrea Brunnerová, *v.r.*;
Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Schválil: Mgr. art; dr. jur. Ákos Horony, *v.r.*;
podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny